

دستورالعمل حمایت از فعالیت های پژوهشگران و فناوران دانشگاه های علوم پزشکی کشور

مقدمه

این دستورالعمل در راستای اجرای بند (الف) و (ل) ماده ۷ قانون تشکیل هیأت امنای دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ به جهت حمایت از فعالیت های پژوهشگران و فناوران کشور به استناد ضوابط و مقررات ابلاغی از جمله ماده ۵ قانون جهش تولید مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی و همچنین آیین نامه حمایت از دانشمندان و پژوهشگران برتر به شماره ۲۷۳۱۸ت۳۰۷۲۷هـ تاریخ ۱۳۸۴/۰۵/۰۵ کشور تدوین گردیده که پس از تصویب در هیأت امنای دانشگاه/ مؤسسه قابل اجرا می باشد. این دستورالعمل در دو بخش حمایت از مقالات/کتب منتشرشده و محصولات/خدمات دانش بنیان و فناورانه تدوین شده است.

ماده ۱: تعاریف

فعالیت های پژوهشگران: هر گونه فعالیت در قالب انتشار مقالات در مجلات معتبر و علمی-پژوهشی و پژوهش های محصول محور توسط پژوهشگر(ان)

پژوهشگران: کلیه محققین و فناوران شامل اعضای هیأت علمی، دانشجویان و کارکنان مؤسسه

مؤسسه: اصطلاحی عمومی است که به همه مؤسسات آموزشی و یا پژوهشی اعم از دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و غیره که دارای مجوز شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی به آموزش و پژوهش می پردازند، گفته می شود.

واحدهای تابعه دانشگاه: به دانشکده، مراکز تحقیقاتی، پژوهشگاه ها، پژوهشکده ها و مراکز توسعه بالینی دارای شورای پژوهشی اطلاق می شود.

طرح: پروژه های پژوهشی که توسط اعضای هیات علمی، دانشجو و یا کارمندان به شورای پژوهشی دانشگاه ارائه می گردد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری

خانه ای که در آن کودک نباشد، برکت ندارد ((رسول اکرم))

شماره: .....
تاریخ: ..... ساعت
پیوست: .....

مجلات معتبر: به مجلاتی اطلاق می شود که در سامانه منبع یاب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نمایه

شده باشد و همچنین در فهرست مجلات نامعتبر وزارت بهداشت، درمان و آموزشی پزشکی نباشند.

مجلات داخلی: به مجلات فارسی یا انگلیسی زبان داخلی اطلاق می شود که صاحب امتیاز آن یک شخص حقیقی یا

حقوقی ایرانی باشد یا در کشور ایران منتشر (فرمت چاپی یا آنلاین) شود. این مجلات بایستی دارای رتبه علمی-

پژوهشی از یکی از وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری باشند یا اینکه در یکی از

نمایه نامه های معتبر PubMed یا Scopus یا Web of Science نمایه شده باشند.

مجلات داخلی علمی-پژوهشی: به مجلات فارسی یا انگلیسی زبان داخلی اطلاق می شود که دارای رتبه علمی-

پژوهشی از یکی از وزارتین بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری باشند.

نمایه نامه معتبر: منظور انتشار مقاله در مجلات نمایه شده در سه پایگاه PubMed، Web of Science و

Scopus می باشد.

وابستگی سازمانی: آدرس سازمانی نویسندگان در مقالات که در پایگاه های اطلاعاتی قابل مشاهده باشد.

ثبت اختراع بین المللی: منظور از اختراع بین المللی مواردی است که در دفاتر ثبت اختراعات آمریکا، ژاپن، اتحادیه

اروپا، انگلستان، استرالیا، چین و روسیه به ثبت رسیده باشد.

ثبت اختراع داخلی: منظور از اختراع داخلی مواردی است که به تایید سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران

رسیده باشد.

حق التحقیق: مبلغی است که به منظور حمایت از فعالیت های پژوهشگران و فناوران دانشگاه در قالب ارائه مقاله یا

محصول تخصیص می یابد.

بخش اول: دستورالعمل حمایت از مقالات و کتب منتشر شده

ماده ۲: کلیه مقالاتی که شامل دریافت حق تحقیق می باشند می بایست از کمیته اخلاق پزشکی کد اختصاصی اخلاق را دریافت کرده باشند. دریافت کد اخلاق برای مقالات مروری، مروری نظام مند و متآنالیز که در آن ها داده های انسانی، نمونه های حیوانی یا بافتی گزارش نشده باشد الزامی ندارد.

ماده ۳: حق تحقیق صرفا به مقالات چاپ شده ای تعلق می گیرد که در آن ها وابستگی سازمانی استاندارد و صحیح دانشگاه یا سازمان مربوطه با رعایت کلیه دستورالعمل های ابلاغی از سوی معاونت تحقیقات و فناوری درج شده باشد.

- تبصره ۱: در مورد مجلاتی که فقط نسخه الکترونیک دارند، مقاله ای نهایی تلقی می شود که حداقل دارای دوره و شماره شناسایی مقاله باشد و یا در نمایه نامه معتبر قابل رویت باشد.

- تبصره ۲: ملاک درج صحیح نام دانشگاه در قسمت وابستگی سازمانی مقاله و نه در قسمت آدرس مکاتبه است.

ماده ۴: اولویت پرداخت مبلغ حق تحقیق، نویسنده مسئول با وابستگی دانشگاه مربوطه می باشد. به منظور حمایت از همکاری های بین دانشگاهی، در صورتی که نویسنده مسئول از دانشگاه دیگری باشد نویسنده اول می تواند برای دریافت حق تحقیق اقدام نماید. سایر نویسندگان مقاله نمی توانند برای دریافت حق تحقیق اقدام نمایند.

- تبصره ۱: به مقالاتی که دارای دو نویسنده مسئول یا دو نویسنده اول مشترک از یک دانشگاه می باشند، حق تحقیق تنها به یکی از نویسندگان مسئول (یا یکی از نویسندگان اول) با موافقت کتبی نویسنده دوم پرداخت خواهد شد.

- تبصره ۲: در خصوص درج وابستگی سازمانی دوگانه، درخواست حق تحقیق مقاله تنها از مؤسسه ای قابل پرداخت است که نام آن در وابستگی سازمانی اول آورده شده باشد.

ماده ۵: میزان حق تحقیق به مقالات چاپ شده در مجلات داخلی و خارجی ایندکس شده در Web of Science.

PubMed یا Scopus برای مقالات اصیل پژوهشی، مروری، مروری نظام مند و متآنالیز، مبلغ پایه پانزده میلیون ریال در سال ۱۴۰۱ خواهد بود.

- تبصره ۱: میزان حق تحقیق پرداخت شده به تمامی مقالات منتشر شده در مجلات فارسی یا انگلیسی زبان داخلی نمایه شده در یکی از پایگاه های PubMed یا Scopus یا Web of Science مبلغ پانزده میلیون ریال خواهد بود. موارد حمایتی ذکر شده در ماده ۶ و ۷ و تبصره های ۲ و ۳ و ۴ ماده ۷ به این مقالات تعلق می گیرد.

- تبصره ۲: در خصوص مقالات منتشر شده در مجلات بین المللی، حق تحقیق ذکر شده در این آیین نامه تنها به مقالاتی تعلق می گیرد که مجله جزء چارک های Q1 یا Q2 (در سال انتشار مقاله) بر اساس رتبه بندی CiteScore باشد. موارد حمایتی ذکر شده در ماده ۶ و ۷ و تبصره های ۲ و ۳ و ۴ ماده ۷ به این مقالات تعلق می گیرد.

- تبصره ۳: به منظور حمایت از نشریات داخلی، به مقالات چاپ شده در مجلات داخلی علمی-پژوهشی نمایه نشده در نمایه نامه های PubMed, Scopus, Web of Science نیمی از میزان حق تحقیق مذکور در ماده ۵ تعلق خواهد گرفت.

- تبصره ۴: مبلغ مندرج در ماده ۵ دستورالعمل بر اساس سیاست های دانشگاه در ابتدای هر سال با توجه به درصد افزایش ضریب حقوق اعضای هیات علمی تعیین و تصویب می شود.

- تبصره ۵: علاوه بر افزایش موضوع تبصره ۴ ماده ۵ مبلغ پایه مندرج در ماده ۵ دستورالعمل با پیشنهاد شورای پژوهش و فناوری دانشگاه تا ۲۵٪ قابل تعدیل می باشد.

- تبصره ۶: حق تحقیق به مقالات پر نویسنده (بیش از صد نویسنده) مانند مقالات حاصل از GBD و یا موارد مشابه، تنها به نویسنده مسئول یا اول واجد شرایط تعلق می گیرد.

ماده ۶: به ازای هر واحد ضریب تأثیر (Impact factor) مبلغ ۱۰٪ به حق تحقیق ذکر شده در ماده ۵ اضافه می‌شود.

ماده ۷: علاوه بر افزایش ۱۰ درصدی حق تحقیق با ازای هر واحد ضریب تأثیر، در خصوص انتشار مقاله در مجلات ۱٪ حیطه تخصصی بر اساس رتبه بندی SNIP ۲۰ درصد و انتشار مقاله در مجلات ۵ درصد حیطه تخصصی ۱۵ درصد به حق تحقیق پایه (ماده ۵) افزوده خواهد شد.

- تبصره ۱: در مورد مقالات با نویسندگان مشترک بین المللی، معادل ۱۰٪ به حق تحقیق پایه افزوده خواهد شد. در صورتیکه نویسنده بین المللی حاضر در مقاله، نویسنده اول یا مسئول مقاله باشد میزان افزایش ۲۰٪ مقدار حق تحقیق پایه (ماده ۵) خواهد بود.

- تبصره ۲: در صورتی که افیلیشن کمیته تحقیقات دانشجویی، افیلیشن اول یکی از نویسندگان مقاله باشد، ۱۰ درصد به میزان حق تحقیق پایه (ماده ۵) افزوده می‌گردد.

- تبصره ۳: در راستای حمایت از مجلات داخلی نمایه شده در نمایه نامه های معتبر، به مقاله منتشر شده در مجلات داخلی که حداقل در یکی از پایگاه های Web of Science, PubMed, Scopus نمایه شده باشد، ۱۰ درصد حق تحقیق (ماده ۵) افزوده می‌شود.

- تبصره ۴: مهلت ارسال مقالات چاپ شده جهت دریافت حق تحقیق در هر سال میلادی، تا پایان سال میلادی بعد خواهد بود. برای مقالات فارسی این مهلت تا پایان دی ماه سال شمسی بعد خواهد بود.

- تبصره ۵: موارد حمایتی ذکر شده در ماده ۶ و ۷ و تبصره های ۲ و ۳ و ۴ ماده ۷ مشمول سقف ذکر شده در ماده ۵ نمی‌شوند.

- تبصره ۶: پرداخت حق تحقیق مقالات چاپ شده در مجلات داخلی و خارجی ایندکس شده در Web of Science, PubMed یا Scopus پس از نمایه شدن مقاله در این پایگاه ها انجام می‌شود. لذا ثبت این مقالات برای دریافت حق تحقیق بایستی پس از نمایه شدن مقاله در پایگاه های معتبر انجام شود.

- تبصره ۷: حق تحقیق مقالات چاپ شده در مجلات داخلی علمی-پژوهشی نمایه نشده، پس از چاپ مقاله پرداخت می شود.

ماده ۸: حق تحقیق پرداختی این دستورالعمل شامل خلاصه مقالات و یا مقالات کامل چاپ شده در کتابچه مرتبط با همایش های علمی و یا موارد مشابه نمی شود.

ماده ۹: انتشار کتب نمایه شده در پایگاه اسکوپوس، مشمول دریافت حق تحقیق ای معادل دو برابر ماده ۵ این آیین نامه خواهند بود. دریافت حق تحقیق کتب، تنها یکبار توسط یکی از نویسندگان روی جلد کتاب امکان پذیر خواهد بود. برای اخذ حق تحقیق کتب، نیاز است تاییدیه سایر نویسندگان نیز ضمیمه شود. نویسنده مربوطه در این مورد، بایستی حتما وابستگی سازمانی صحیح و کامل سازمان ذینفع را در کتاب ثبت کرده باشد.

بخش دوم: حمایت از محصولات / خدمات دانش بنیان و فناورانه

ماده ۱۰: طرح ها، پایان نامه ها یا مقالاتی که همراه با یکی از موارد زیر باشد به عنوان پژوهش محصول محور در نظر گرفته خواهد شد و حق تحقیقی به میزان اعلام شده در ادامه به آن ها تعلق خواهد گرفت:

۱. ثبت اختراع حاصل از طرح در دفاتر ثبت اختراعات ملی و دفتر ثبت اختراعات ژاپن (JPO)، دفتر اختراعات روسیه و PCT (معادل حق تحقیق ماده ۵).

۲. ثبت اختراع حاصل از طرح در دفاتر ثبت اختراعات آمریکا (USPTO) و دفتر ثبت اختراعات اروپا (EPO) (معادل دو برابر حق تحقیق ماده ۵).

۳. ساخت و تولید نمونه اولیه (Prototype) از محصول/خدمات فناورانه منتج از پایان نامه یا طرح های فناورانه (دارو، تجهیزات و ملزومات پزشکی، نرم افزار کاربردی و غیره) (معادل یک و نیم برابر حق تحقیق ماده ۵).

۴. محصول منتج از طرح که مجوز تولید آن از سازمان غذا یا دارو یا اداره کل تجهیزات پزشکی کسب شده باشد (دو برابر حق تحقیق ماده ۵).

۵. محصول منتج از طرح که تبدیل به محصول تجاری شده باشد (سه برابر حق تحقیق ماده ۵).
  ۶. تاسیس شرکت دانش بنیان، شرکت و واحد فناور مبتنی بر محصول/خدمات فناورانه منتج از طرح و مستقر در مرکز رشد، نوآوری و پارک های علم و فناوری (معادل دو برابر حق تحقیق ماده ۵).
  ۷. تاسیس شرکت دانش بنیان، شرکت و واحد فناور مبتنی بر محصول/خدمات فناورانه منتج از طرح و عدم استقرار در مرکز رشد، نوآوری و پارک های علم و فناوری (معادل حق تحقیق ماده ۵).
  ۸. اخذ مجوز دانش بنیان برای محصول فناورانه تولید شده در دانشگاه های علوم پزشکی (معادل دو برابر حق تحقیق ماده ۵).
  ۹. ارایه طرح کسب و کار (Business Plan) مورد تایید برای تجاری سازی نمونه اولیه تولید شده پس از تایید شورای فناوری دانشگاه (معادل حق تحقیق ماده ۵).
  ۱۰. فروش دانش فنی محصول فناورانه منتج از طرح در داخل و خارج کشور و ارائه مستندات تراکنش مالی (دو برابر حق تحقیق ماده ۵).
- تبصره ۱: در صورتی که از یک طرح فناورانه مقاله ای منتشر شود حق تحقیق این مقالات، به صورت مجزا از محصولات فناورانه آنها محاسبه و پرداخت خواهد شد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت تحقیقات و فناوری

خانه ای که در آن کودک نباشد، برکت ندارد ((رسول اکرم))

شماره: .....
تاریخ: ..... ساعت
پیوست: .....

مصوبه مشترک دور دوم سال ۱۴۰۱ دانشگاه ها / دانشکده های علوم پزشکی سراسر کشور

به منظور نظام مند کردن روش های حمایتی از پژوهشگران، با " دستورالعمل حمایت از فعالیت های پژوهشگران و فناوران دانشگاه های علوم پزشکی کشور " به شرح پیوست موافقت گردید . کلیه مصوبات سنوات گذشته مغایر با این دستورالعمل لغو می گردد .
ضمناً محل تامین با مالی این دستورالعمل کمافی السابق از محل تبصره ۴ ماده ۱۴ آیین نامه مالی و معاملاتی دانشگاه / دانشکده خواهد بود .